USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Filipa Dienstbiera, Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců: **a) R. H., b) P. H., c) nezl. A. M. H., d) nezl. J. H., e) nezl. A. H.**, žalobci c) až e) zastoupeni žalobci a) a b) jako svými zákonnými zástupci, proti žalovaným: **1) Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, **2) Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení **I) ČEZ, a. s.**, se sídlem Duhová 1444/2, Praha 4, **II) Povodí Ohře, státní podnik,** se sídlem Bezručova 4219, Chomutov, o kompetenční žalobě podle § 97 a násl. s. ř. s.

takto:

I. Žádost o ustanovení zástupce pro řízení o kompetenční žalobě **se zamítá.**

II. Žaloba **se odmítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 17. 3. 2021 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno podání žalobců označené jako návrh na zahájení kompetenčního sporu podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, a návrh na obnovu řízení ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 38/2017. V označeném řízení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 3. 2018, čj. 5 As 38/2017-195, mj. zamítl kasační stížnost žalobce a) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 1. 2017, čj. 15 A 86/2014-73. Žalobci vymezili kromě účastníků původního řízení o kasační stížnosti jako účastníky řízení také Nejvyšší správní soud, Krajský soud v Ústí nad Labem a další orgány veřejné moci.

[2] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 16. 4. 2021, čj. Na 61/2021-18, odmítl návrh na obnovu řízení pro nepřípustnost.

[3] Žalobci spatřují kompetenční spor v tom, že k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje (dále jen „vodoprávní úřad“) ze dne 13. 1. 2014, čj. 2053/ZPZ/13/RVP-051.6, bylo příslušné Ministerstvo zemědělství, nikoliv Ministerstvo životního prostředí.

[4] V původním řízení podal žalobce a) odvolání proti rozhodnutí vodoprávního úřadu, které po provedení nezbytných úkonů vodoprávní úřad předal spolu se spisovým materiálem Ministerstvu zemědělství jako nadřízenému správnímu orgánu. Ministerstvo zemědělství usnesením ze dne 14. 4. 2014, čj. 23670/2014-MZE-15111, rozhodlo podle § 12 správního řádu, že „podání“ vodoprávního úřadu postupuje Ministerstvu životního prostředí jako věcně a místně příslušnému správnímu orgánu k jeho vyřízení.

[5] Na základě žádosti Ministerstva životního prostředí vydal ministr životního prostředí jako nadřízený správní orgán ve smyslu § 178 odst. 1 správního řádu dne 25. 6. 2014 souhlas (čj. 42887/ENV/14) s vrácením postoupeného „podání“ vodoprávního úřadu žalovanému 1), tj. Ministerstvu zemědělství, a to podle § 12 věty druhé správního řádu, s tím, že Ministerstvo zemědělství je věcně a místně příslušným orgánem k vyřízení postupovaného odvolání. Usnesením ze dne 27. 6. 2014, čj. 729/530/14/Se, 27859/ENV/14, Ministerstvo životního prostředí vrátilo postoupené odvolání Ministerstvu zemědělství, aby o něm rozhodlo. V odůvodnění usnesení konstatovalo, že ačkoliv bylo dle názvu rozhodnutí vodoprávního úřadu rozhodováno „*v pochybnostech podle § 38 vodního zákona, fakticky bylo rozhodnuto o právní povaze vod údajně se vyskytujících na pozemcích v něm uvedených; určení povrchových, případně podzemních vod, včetně rozhodnutí, o které vody se jedná podle § 2, § 2a a § 3 vodního zákona, resp. jejich provedení jakožto důkazu v rámci rozhodování o odvolání, Ministerstvu životního prostředí nepřísluší*“.

[6] Dne 30. 9. 2014 vydal žalovaný 1), tj. Ministerstvo zemědělství, rozhodnutí čj. 49485/2014-MZE-15111, kterým změnil rozhodnutí vodoprávního úřadu tak, že vody vyvěrající na zemský povrch na pozemcích p. č. XA, XB a XC v k. ú. H. u Ž., a následně odtékající do toku Hutná jsou odpadními vodami ve smyslu § 38 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále „vodní zákon“).

[7] Proti posledně zmíněnému rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2014 podal žalobce a) žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který rozsudkem ze dne 31. 1. 2017, čj. 15 A 86/2014 - 73, rozhodl, že napadené rozhodnutí Ministerstva zemědělství je nicotné.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

II. 1. Pravomoc kompetenčního senátu

[8] Předně Nejvyšší správní soud uvádí, že se *a priori* nemůže jednat o kompetenční spor dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, jak uvádí žalobci, neboť se nejedná o spor, jehož stranou by byl soud (§ 1 tohoto zákona).

[9] Vzhledem k obsahu návrhu se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda se jedná o kompetenční spor ve smyslu § 97 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále

jen „s. ř. s.“). Ten je vymezen třemi prvky (předpoklady). Za prvé zde musí být vedeno řízení, v němž se rozhoduje o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob. Za druhé, dva správní orgány si buď osobují pravomoc o věci rozhodnout (o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem – kladný kompetenční spor), nebo naopak popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí ve věci (o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem – záporný kompetenční spor). Za třetí těmito správními orgány musí být subjekty vymezené v § 97 odst. 1 s. ř. s., a to pouze v tam uvedených kombinacích (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, čj. Komp 3/2012 - 49).

[10] S ohledem na obsah žaloby Nejvyšší správní soud konstatuje, že se nejedná ani o kladný, ani o záporný kompetenční spor, jak jsou vymezeny v § 97 odst. 2 a 3 s. ř. s., a není tedy splněna podmínka druhá. Pokud žalobce a) mínil, že k vydání rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí vodoprávního úřadu ze dne 13. 1. 2014, čj. 2053/ZPZ/13/RVP-051.6, bylo příslušné Ministerstvo zemědělství, nikoliv Ministerstvo životního prostředí, bylo třeba tento právní názor řešit v soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání. To se také stalo, ovšem s výsledkem opačným, než byl názor žalobce a). Na základě shora zmíněného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 A 86/2014 – 73 došlo poté, co tento soud shledal rozhodnutí o odvolání nicotným pro absolutní věcnou nepříslušnost žalovaného 1) (Ministerstva zemědělství), k postoupení věci žalovanému 2) (Ministerstvu životního prostředí). Žalovaný 2) o odvolání žalobce a) rozhodl dne 27. 12. 2018 pod čj. MZP/530/2018-1865 tak, že rozhodnutí čj. 2053/ZPZ/13/RVP-051.6 zrušil a věc vrátil vodoprávnímu úřadu k dalšímu řízení. Tento úřad vydal dne 21. 1. 2020 pod čj. KUUK/011989/ZPZ/RVP-051 rozhodnutí v pochybnostech podle § 38 vodního zákona. Proti některým výrokům tohoto rozhodnutí podali odvolání Obec Žiželice a V. K. (žalobci odvolání nepodali). Žalovaný 2) (Ministerstvo životního prostředí) obě odvolání zamítl a rozhodnutí vodoprávního úřadu potvrdil; rozhodnutí ministerstva nabylo právní moci dne 18. 5. 2021.

[11] Řešit otázku pravomoci žalovaných 1) a 2) jako předmět kompetenčního sporu není podle zákona možné, jelikož k uplatnění pravomoci jedné z potenciálních stran kompetenčního sporu došlo formou vydání správních rozhodnutí, jak bylo shora popsáno. Tím bylo správní řízení pravomocně skončeno, takže se již nevede žádné řízení, v němž by se rozhodovalo o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob. O pravomoci správních orgánů zde ostatně žádné pochyby nevyvstávají, jak uvedl Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku čj. 5 As 38/2017-195 v bodě 52, v němž se otázkou vymezení pravomocí obou ministerstev na úseku vod zabýval a z něhož správní orgány i následně vycházely při posuzování své pravomoci. Účelem řízení o kompetenčních žalobách je řešení reálně existujících kompetenčních sporů, tedy zjednodušeně sporů mezi správními orgány před vydáním rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto žalobu žalobců shledal nepřípustnou podle § 99 odst. a s. ř. s., protože se nejedná o kompetenční spor, a odmítl ji.

II. 2. Návrh na ustanovení zástupce žalobcům c), d), e)

[12] Žalobci c), d) a e) požádali společně se svým návrhem i o ustanovení zástupce. Žaloba byla odmítnuta, neboť byla vyhodnocena Nejvyšším správním soudem jako

nepřípustná, jak shora odůvodněno, a to zjevně, na první pohled, bez nutnosti hlubšího zkoumání.

[13] Nejvyšší správní soud s ohledem na to, že věc byla jasná na základě jednoznačných údajů, jež jsou obsahem soudního spisu, o návrhu na ustanovení zástupce nerozhodoval předtím, než by rozhodl o věci samé, samostatným usnesením. Nutnou podmínkou pro ustanovení zástupce soudem je nezbytnost takového kroku pro ochranu práv účastníka a to, že účastník splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (§ 35 odst. 10 věta první s. ř. s.). Součástí předpokladů pro osvobození od soudních poplatků je, že účastník nepodal zjevně bezúspěšný návrh (§ 36 odst. 3 věta třetí s. ř. s.). Jak bylo shora vyloženo, ve věci se zjevně nejedná o kompetenční spor, z čehož jednoznačně plyne, že návrh žalobců musí být odmítnut. Jde tedy o zjevně bezúspěšný návrh a ustanovení zástupce žalobcům c), d) a e) by ochranu jejich práv v rámci tohoto řízení nemohlo posílit.

[14] O návrhu na ustanovení zástupce proto soud rozhodl jedním z výroků usnesení, jehož součástí je i rozhodnutí o věci samé.

III. Náklady řízení

[15] Podle § 101 s. ř. s. *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení* ve věci kompetenční žaloby, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku II.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. října 2021

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu